

Špecializované súdy - Slovensko

V tejto časti nájdete informácie o organizácii špecializovaných súdov v Slovensku.

Pracovné súdy a sociálny súd prvého stupňa (*Delovna sodišča in socialno sodišče prve stopnje*)

Podľa ustanovení právnych predpisov majú pracovné súdy právomoc rozhodovať v individuálnych alebo kolektívnych pracovnoprávných sporoch, pričom sociálny súd disponuje právomocou rozhodovať v sociálnoprávnych sporoch.

Pracovné súdy a sociálny súd prvého stupňa rozhodujú na prvom stupni. Vyšší pracovný a sociálny súd (*Višje delovno in socialno sodišče*) rozhoduje o odvolaniach (*pritožbe*) proti rozhodnutiam pracovných súdov a sociálneho súdu prvého stupňa. Odvolaniami (*pritožbe*) proti rozhodnutiam Vyššieho pracovného a sociálneho súdu a preskúmaním týchto rozhodnutí (*revizije*) sa zaoberá Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Pracovný súd má právomoc rozhodovať v **individuálnych** pracovnoprávných sporoch:

- týkajúcich sa začatia, existencie, trvania a ukončenia pracovnoprávných vzťahov,
- týkajúcich sa práv, povinností a zodpovednosti vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov medzi zamestnancami a zamestnávateľmi alebo ich právnymi zástupcami,
- týkajúcich sa práv a povinností vyplývajúcich zo vzťahov medzi zamestnancom a zákazníkom, pre ktorého sa zamestnanec zmluvne zaväzuje pracovať na základe zmluvy medzi zamestnávateľom a zákazníkom,
- medzi zamestnávateľmi a uchádzačmi o prácu v súvislosti s procesom prijímania do zamestnania,
- týkajúcich sa práv a povinností vyplývajúcich z priemyselného vlastníctva, dohodnutých medzi zamestnancom a zamestnávateľom na základe pracovnoprávných vzťahov,
- týkajúcich sa práce vykonávanej maloletými mladšími ako 15 rokov, učňami, žiakmi a študentmi,
- týkajúcich sa štipendií pre žiakov alebo študentov udelených zamestnávateľmi,
- týkajúcich sa neplatenej skúšobnej doby,
- týkajúcich sa akéhokoľvek iného aspektu stanoveného v zákone.

Pracovný súd má tiež právomoc rozhodovať, či je poisťovňa jednou zo žalovaných strán v spore o odškodnom, v ktorom bola právomoc udelená pracovnému súdu.

Pracovný súd má právomoc rozhodovať v **kolektívnych** pracovnoprávných sporoch:

- týkajúcich sa platnosti kolektívnej zmluvy a jej uplatňovania medzi zmluvnými stranami alebo medzi zmluvnými stranami a tretími stranami,
- týkajúcich sa právomoci viesť kolektívne vyjednávania,
- týkajúcich sa súladu kolektívnych zmlúv so zákonom, vzájomného súladu kolektívnych zmlúv a súladu všeobecne záväzných právnych aktov zamestnávateľa so zákonom a s kolektívnymi zmluvami,
- týkajúcich sa zákonnosti štrajkov a iných foriem protestných akcií zamestnancov,
- týkajúcich sa účasti zamestnancov na riadení,
- týkajúcich sa právomocí odborových organizácií v pracovnoprávných vzťahoch,
- týkajúcich sa stanovenia reprezentatívnosti odborov,
- týkajúcich sa akéhokoľvek iného aspektu stanoveného v zákone.

Sociálny súd má právomoc rozhodovať v týchto sociálnoprávnych sporoch:

1. Dôchodkové a invalidné poistenie:

- týkajúcich sa práv na povinné dôchodkové a invalidné poistenie, ako aj práv vyplývajúcich z tohto poistenia,
- týkajúcich sa práv na povinné doplnkové dôchodkové poistenie, ako aj práv vyplývajúcich z tohto poistenia,
- týkajúcich sa platenia príspevkov na povinné dôchodkové a invalidné poistenie a povinné doplnkové dôchodkové poistenie,
- týkajúcich sa špecifikácie alebo zrušenia pozícií, pre ktoré je začlenenie do doplnkového dôchodkového poistenia povinné,
- týkajúcich sa dobrovoľného začlenenia do povinného dôchodkového a invalidného poistenia a platenia príspevkov na toto poistenie,
- týkajúcich sa uznania a odkúpenia obdobia započítateľného na dôchodok,
- týkajúcich sa práv na štátom vyplácaný dôchodok,
- súvisiacich s občianskym registrom.

2. Zdravotné poistenie:

- týkajúcich sa práv na povinné zdravotné poistenie a práv z neho vyplývajúcich, ako aj platenia príspevkov na toto poistenie.

3. Poistenie pre prípad nezamestnanosti a hľadania zamestnania:

- týkajúcich sa práv na povinné poistenie pre prípad nezamestnanosti a práv z neho vyplývajúcich, ako aj platenia príspevkov na toto poistenie,
- týkajúcich sa dobrovoľného začlenenia do povinného poistenia pre prípad nezamestnanosti a platenia príspevkov na toto poistenie,
- týkajúcich sa štipendií, pri udeľovaní ktorých je rozhodujúca finančná situácia, a štipendií pre nadané osoby,
- týkajúcich sa pôžičiek na štúdium na základe záruk a dotovaných úrokových sadzieb, pri poskytovaní ktorých je rozhodujúca finančná situácia.

4. Rodičovská ochrana a rodinné dávky:

- týkajúcich sa práv na poistenie rodičovskej ochrany a práv z neho vyplývajúcich, ako aj platenia príspevkov na toto poistenie,
- týkajúcich sa práv na rodinné dávky.

5. Sociálne dávky:

- týkajúcich sa dávok sociálneho zabezpečenia,
- týkajúcich sa práv na rôzne druhy sociálnych dávok, ak je ich účelom riešiť sociálne zabezpečenie žiadateľa a ak je finančná situácia rozhodujúca pre uznanie nároku na danú dávku.

Sociálny súd má v uvedených oblastiach tiež právomoc rozhodovať v sociálnoprávnych sporoch:

- týkajúcich sa vrátenia neoprávnene získaných prostriedkov,
- týkajúcich sa náhrady škôd, ktoré spôsobil verejný subjekt alebo predstaviteľ verejnej moci poistencovi alebo žiadateľovi o dávku sociálneho zabezpečenia, prípadne škôd, ktoré poistenec spôsobil inštitúcii v súvislosti s poistnými vzťahmi alebo v súvislosti s výkonom práv v zmysle sociálneho zabezpečenia.

Sociálny súd má tiež právomoc rozhodovať v sociálnoprávnych sporoch, ktoré stanovuje zákon.

Pracovné a sociálne sudy prvého stupňa v Slovenskej republike sú:

- pracovný súd v Celje so sídlom v Celje a so súdnou právomocou pre územie súdneho obvodu Celje,
- pracovný súd v Koperi so sídlom v Koperi a so súdnou právomocou pre územie súdnych obvodov Koper a Nova Gorica,
- pracovný a sociálny súd v Ľubľane so sídlom v Ľubľane a s právomocou rozhodovať v pracovnoprávnych sporoch na území súdnych obvodov Kranj, Krško, Ľubľana a Novo Mesto, ako aj v sociálnoprávnych sporoch na celom území Slovenskej republiky,
- pracovný súd v Maribore so sídlom v Maribore a so súdnou právomocou pre územie súdnych obvodov Maribor, Murska Sobota, Ptuj a Slovenj Gradec.

Súdy prvého stupňa rozhodujú v pracovnoprávnych sporoch v mieste sídla súdu, ak nie je stanovené, že sú povinné rozhodovať na externých pracoviskách (*oddelek*).

V pracovnoprávnych a sociálnoprávnych sporoch rozhoduje súd prvého stupňa v **senáte** (*senaf*), ktorého členmi sú: sudca vo funkcii predsedu senátu a dvaja prísediaci sudcovia, z ktorých jeden musí byť zvolený zo zoznamu zástupcov zamestnancov alebo poistencov a druhý zo zoznamu zástupcov zamestnávateľov alebo poisťovní.

Samosudca rozhoduje v individuálnych pracovnoprávnych a sociálnoprávnych sporoch týkajúcich sa majetkových právnych nárokov, ak hodnota sporu nepresahuje 40 000 EUR. Bez ohľadu na hodnotu sporu musí samosudca rozhodovať v určitých dôležitých veciach (napr. v individuálnych pracovnoprávnych sporoch týkajúcich sa pozastavenia pracovnej zmluvy, skúšobnej doby, práce nadčas, prestávok, odpočinku, dovolenky a iných druhov neprítomnosti v práci, povinnosti vykonať prácu z dôvodu výnimočných okolností, disciplinárnych postihov, dočasného odvolania z práce z dôvodu začatia disciplinárneho konania a dočasného pridelenia na výkon inej práce; v sociálnoprávnych sporoch vo veci práva na opatrovateľský príspevok, práva na invalidný príspevok z dôvodu fyzického postihnutia a práva na kúpeľnú liečbu).

Vyšší pracovný a sociálny súd (*Višje delovno in socialno sodišče*)

Vyšší pracovný a sociálny súd rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam pracovných súdov a sociálneho súdu prvého stupňa. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam Vyššieho pracovného a sociálneho súdu a o preskúmaniach týchto rozhodnutí.

Vyšší pracovný a sociálny súd sídli v Ľubľane.

Vyšší pracovný a sociálny súd pri rozhodovaní zasadá v senáte zloženom z troch sudcov.

Správny súd Slovenskej republiky (*Upravno sodišče Republike Slovenije*)

Správny súd Slovenskej republiky je príslušný na rozhodovanie o administratívnom spore v súlade s postupmi a stanovami uvedenými v zákone o administratívnych sporoch (*Zakon o upravnem sporu*).

V súlade s týmto zákonom je v administratívnom spore zaručená súdna ochrana práv a legitímnych záujmov fyzických a právnických osôb s ohľadom na rozhodnutia a opatrenia verejných subjektov, miestnych orgánov a predstaviteľov verejnej moci.

V administratívnych sporoch súd rozhoduje o:

- zákonnosti konečných správnych aktov, ktoré zasahujú do právneho postavenia žalujúcej strany,
- zákonnosti jednotlivých aktov a opatrení, ktoré zasahujú do ľudských práv a základných slobôd jednotlivca, ak nebola zabezpečená iná forma súdnej ochrany,
- zákonnosti aktov prijatých verejnými subjektmi, vydaných vo forme nariadenia, ktoré upravujú jednotlivé druhy vzťahov,
- verejnoprávnych sporoch medzi štátom a miestnymi spoločenstvami, medzi miestnymi spoločenstvami a medzi miestnymi spoločenstvami a predstaviteľmi verejnej moci v prípadoch stanovených zákonom, ak nie je v ústave alebo v zákone zaručená iná forma súdnej ochrany,
- zákonnosti iných aktov v prípadoch stanovených zákonom.

V administratívnych sporoch rozhoduje na prvom stupni Správny súd Slovenskej republiky. Najvyšší súd Slovenskej republiky však rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam súdov prvého stupňa v administratívnych sporoch alebo o preskúmaniach týchto rozhodnutí.

Sídlo Správneho súdu Slovenskej republiky je v Ľubľane.

Správny súd musí rozhodovať vo svojom **sídle** alebo v týchto **pobočkách**:

- pobočka v meste Celje pre oblasť, ktorá patrí pod Vyšší súd v Celje,
- pobočka v meste Nova Gorica pre oblasť, ktorá patrí pod Vyšší súd v Koperi,
- pobočka v meste Maribor pre oblasť, ktorá patrí pod Vyšší súd v Maribore.

Správny súd pri rozhodovaní zasadá v senáte zloženom z troch sudcov s výnimkou prípadov stanovených zákonom, v ktorých rozhoduje samosudca.

Na **Najvyššom súde** rozhoduje o zastavení konania samosudca; pri rozhodovaní o odvolaniach a preskúmaniach, ako aj o kompetenčných sporoch medzi správnym súdom a všeobecným alebo špecializovaným súdom zasadá súd v senáte zloženom z troch sudcov; v kompetenčných sporoch medzi správnym súdom a Najvyšším súdom je senát zložený z piatich sudcov.

Právne databázy

Viac informácií o súdoch v Slovinsku môžete nájsť na [oficiálnom webovom sídle Najvyššieho súdu Slovinskej republiky](#).

Súvisiace odkazy

[Pracovné súdy](#)

[Správny súd Slovinskej republiky](#)

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 27/05/2020